

jegovo stranko. Slabo državno gospodarstvo nemških liberalcev podira tudi njihovo, za Avstrijo in posebno za nas Slavjane, nemilo in nesrečno politiko. Toda nagledimo si denes kaj so liberalci svojim ministrom očitali in kake pomočke (?) navetovali?

Najbolj ostro sta ministre prijela ustavoverca žl. Plener in pa Skene. Prvi je finančnemu ministru očital, da ni vedel ali ni hotel resnice povedati in da se je pri računu za 16 milijonov vrezal in da tedaj ne boče zmanjkalo 25 ali 31 milijonov, ampak gotovo više 60 milijonov, t. j. še enkrat toliko, kakor lani. Treba boče ali novih dač ali novega dolga za 80 milijonov. Državni dolg pa znaša letos že 2674,695.800 fl., ki požré na leto 112 milijonov obresti, to je: 22 milijonov več, kakor znaša ves gruntni davek, ali to je: liberalci so od leta 1868. sem napravili 115,757.826 milijonov novega dolga. Leta 1877. bo denarna stiska še večja. Poslanec in tudi ustavak Skene je tožil: na leto bodemo imeli za 100 milijonov več stroška, kakor leta 1870, za 75 milijonov več, kakor leta 1871, za 39 milijonov več, kakor letos. To so strahovite številke, ki se ne bodo kmalu znižale. Kaj je temu krivo? Nekateri pravijo, da naše vojaštvo. To ni res; kajti mi potrošimo za vojno veliko menje, kakor sosedna Rusija, Nemčija, Laška in Francoska. Za šolske zadeve so stroški od leta 1870 poskočili za 11 milijonov. Vendar največ požré naša zamotana uprava ali uradništvo. Tukaj tičijo milijoni, pravi Skene, od 40 na 90 milijonov so tukaj stroški poskočili. Ako se tretjina uradnikov zmanjša ali jim plača zniža, je pokrit ves deficit ali pomanjkljaj. Tudi za železnice smo preveč denarjev zapravili, ker jim plačujemo po 20—30 milijonov podpore. Naposled je še rekel: jaz ne poznam nobenih pomočkov. Enako so tožili tudi drugi liberalci. Poslanec Wedl je rekel „alle sind wir verkracht“ vsi smo polomljeni, vse gre rakovo pot: obrtnija, kupčijstvo in kmetijstvo. Dr. Vošnjak je tožil o neusmiljenem tirjanju davkov in vlado grajal, da jeni pravdniki in okrajni glavarji slovenske liste „samovoljno“ zasegajo ali konfiscirajo. Naposled sta se še liberalni minister Depretis in liberalni poslanec žl. Plener na sramoto parlamentarizmu očitno pulila in lasala. Prvi je osobno zgrabil drugega in ta je ministru, zavrnil rekoč: jaz Vas osvedočujem svojega popolnega zaničevanja. Med velikim hrupom, ki je tukaj nastal, bil je zbor in splošna razprava o proračunu sklenjena. Prihodnjič spregovorimo o tem, kako so naši konservativni poslanci, posebno g. Herman, liberalno vlado in ustavaško-nemški centralizem napadali.

Cerkvene zadeve.

Slomšekovega spomenika lepo dodelani ste 2 plošči, prva pride na pokopališče, druga na dom

v Ponkvi. Kip za glavni spomenik v stolni cerkvi izdeluje g. Zaje v Ljubljani, drugo pa g. Schulz v Gradcu. Prvi namisli do novega leta odboru poslati podobo iz gipsa na ogled in pretres.

Za naslednika kardinalu Rauscherju se imenuje mnogo gospodov: dunajski namestni škof, zvesti prijatelj ministra Stremajerja, stari dr. Kutschger, potem kardinal knez Hohenlohe, čigar eden brat služi pruskemu, drugi pa avstrijskemu cesarju, on sam pa papežu, le ne prav zanesljivo, potem graški škof, celovski škof in po Mariboru je govoric, da tudi naš Milostljivi knez in škof!

Medjimurje se bo odcepilo od hrvatske nadškofije zagrebačka in pritaknilo škofiji magjarskej Samboteljskej. Svitli cesar so namreč v to privolili in ministru za bogočastje naročili, naj se radi tega porazumi z dotičnimi cerkvenimi oblastnijami in se potem po ministru Andrassy-ju obrne do sv. Očeta. Magjar boče Medjimurje tudi s pomočjo Cerčve pomagjariti!

Kolinski nadškof so morali pobegniti na Hollandsko, ker so jih Prusi hotli prejeti in zapreti. Premoženje in poslopje nadškofijsko so jim že lani vzeli.

Okrajni glavar Vestenek. Blizo Litije na Kranjskem bi imeli 30. nov. eč. oo. Lazaristi iz Celja začeti sv. misijon. Toda na predvečer je ž njimi vred prišlo povelje od g. Vesteneka, da je misijon prepovedan, ker po okolici razsaja vratna vnetica. Župnik se obrne do c. kr. namestništva v Ljubljani z dokazi, da ni nihče na omenjeni bolezni bolan. Namestnik telegrafira g. Vesteneku, naj takoj poroča, kaj je. Ta odgovori: 3 osebe so na vratni vnetici že umrle in 3 so zbolele. Toda župnik telegrafira, da to ni res. Sedaj pošlje namestnik zdravnika Stökl-na na preiskavo in ta se prepriča, da so omenjene 3 zbolele osebe popolnem zdrave in da ni nihče umrl na vratni vnetici, da je vse izmišljeno, sv. misijon zabraniti.

Gospodarske stvari.

M. Posuševanje mokrotnih njiv in travnikov.

Izmed pomočkov zemljišča zboljševati je odvodnjenje, t. j. odpravljanje vode jedno najbolj važnih in izdatnih sredstev. Pod besedo „odvodnjenje“ se pa razumeva ne le odpravljanje tiste vode, ktera nad zemljiščem stoji, ampak tiste, ki se od časa do časa pod zemljo v preobilni meri nabira in rast raznih sadežev ovira. Vse gnojenje in dobro oranje, vse pridno obdelovanje takega zemljišča le malo hasni, če zemlja od časa do časa od mokrote trpi. Pravimo od mokrote, in to dobro ločimo od potrebne vlage, ki je rastlinam v uspešno rast neobhodno potrebna. Zemlja, če tudi le od časa do časa mokrotna, more o drugem času tako suha in trda postati, da v njej nobena rastlina